

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Καλλιθέα, 03-03-2022

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

Αριθμός απόφασης: 688

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ (Δ.Ε.Δ.)

ΥΠΟΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ

ΤΜΗΜΑ : Α5 Επανεξέτασης

Ταχ. Δ/ση : Αριστογείτονος 19

Ταχ. Κώδικας : 176 71 - Καλλιθέα

Τηλέφωνο : 2131604538

mail : ded.ath@aade.gr

ΑΠΟΦΑΣΗ

Ο ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Τις διατάξεις :

α. Του άρθρου 63 του ν. 4174/2013 (ΦΕΚ Α' 170) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

β. Του άρθρου 10 της Δ. ΟΡΓ. Α 1125859 ΕΞ 2020/23.10.2020 Απόφασης του Διοικητή της Α.Α.Δ.Ε. (ΦΕΚ Β' 4738/26.10.2020) με θέμα «Οργανισμός της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.)».

γ. Την ΠΟΛ 1064/12-04-2017 Εγκύκλιο της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Α.Α.Δ.Ε.).

2. Την ΠΟΛ 1069/4-3-2014 Εγκύκλιο της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Την υπ' αριθ. Δ.Ε.Δ. 1126366 ΕΞ 2016/30.08.2016 (ΦΕΚ 2759 / τ. Β'/01.09.2016) Απόφαση του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης Επίλυσης Διαφορών «Παροχή εξουσιοδότησης υπογραφής».

4. Την με αριθμό πρωτοκόλλου/16-11-2021 ενδικοφανή προσφυγή της με Α.Φ.Μ., κατοίκου, κατά της με αριθμ. δήλωσης (αριθ. ειδοποίησης) και με ημερομηνία έκδοσης 11-10-2021 Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου υπόχρεου με βάση την αρχική ηλεκτρονική δήλωση, Φορολογικού έτους 2020, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, και τα προσκομιζόμενα με αυτήν σχετικά έγγραφα.

5. Την με αριθμ. δήλωσης (αριθ. ειδοποίησης) και με ημερομηνία έκδοσης 11-10-2021 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου υπόχρεου με βάση την αρχική ηλεκτρονική δήλωση, Φορολογικού έτους 2020, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ, της οποίας ζητείται η ακύρωση άλλως η τροποποίηση.

6. Τις απόψεις της ανωτέρω φορολογικής αρχής.

7. Την εισήγηση του ορισθέντος υπαλλήλου του Τμήματος Α5, όπως αποτυπώνεται στο σχέδιο της απόφασης.

Επί της με αριθμό πρωτοκόλλου/16-11-2021 ενδικοφανή προσφυγή της με Α.Φ.Μ., η οποία κατατέθηκε εμπρόθεσμα και μετά την μελέτη και την αξιολόγηση όλων των υφιστάμενων στο σχετικό φάκελο εγγράφων και των προβαλλόμενων λόγων της ενδικοφανούς προσφυγής, επαγόμεστε τα ακόλουθα:

Με την με αριθμ. δήλωσης (αριθ. ειδοποίησης) και με ημερομηνία έκδοσης 11-10-2021 Πράξη Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου Υπόχρεου με βάση την αρχική ηλεκτρονική δήλωση, Φορολογικού έτους 2020, του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ προσδιορίστηκε σε βάρος της προσφεύγουσας, κύριος φόρος, ποσού 9.619,04€ πλέον προκαταβολή φόρου ποσού 5.290,47€, ειδική εισφορά αλληλεγγύης ποσού 1.348,58 € και τέλος επιτηδεύματος ποσού 650,00€, ήτοι ΠΟΣΟ ΠΛΗΡΩΜΗΣ 16.908,09€.

Η κρινόμενη φορολογική διαφορά προέκυψε καθώς, κατά την ηλεκτρονική αποστολή των αρχείων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, διαπιστώθηκε η μερική εξόφληση ποσού 32.000,00 ευρώ, τραπεζικού δανείου το οποίο είχε λάβει η προσφεύγουσα.

Το ως άνω ποσό προσδιορίστηκε από την φορολογική αρχή τεκμαρτά ως πρόσθετο εισόδημά της προσφεύγουσας το κρινόμενο φορολογικό έτος 2020, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4172/2013(Κ.Φ.Ε.).

Η προσφεύγουσα με την υπό κρίση ενδικοφανή προσφυγή, ζητά την ακύρωση άλλως την τροποποίηση της παραπάνω προσβαλλόμενης Πράξης Διοικητικού Προσδιορισμού Φόρου του Προϊσταμένου της Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ, ισχυριζόμενη ότι εν λόγω μερική εξόφληση του στεγαστικού δανείου ποσού 32.000,00 ευρώ, αιτιολογείται ως προς την αιτία προέλευσής της καθώς αυτή πραγματοποιήθηκε από τον τέως σύζυγό της, ως εγγυητής του.

Πριν την προαναφερόμενη μερική εξόφληση του εν λόγω δανείου προς κάλυψη της τεκμαρτής αυτής δαπάνης η προσφεύγουσα πρόεβην με τον ως άνω τέως σύζυγό της, στη σύνταξη ιδιωτικού συμφωνητικού δανείου ποσού 32.000 ευρώ.

Η προσφεύγουσα κατέθεσε στη Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ το με αριθμ. πρωτ. /16-11-2021 έγγραφό υποβάλλοντας συμπληρωματικά στοιχεία ως προς τις μηνιαίες δαπάνες της για τις σπουδές των δύο τέκνων της στην Οδοντιατρική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών.

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ν. 4172/2013 (ΚΦΕ) ορίζεται:

Άρθρο 32 – Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων.

Ως ετήσια δαπάνη του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του λογίζονται και τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται για:

.....

στ) Απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περολαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας.

Επειδή, με τις διατάξεις του άρθρου 34 του ίδιου νόμου ορίζεται:

«Άρθρο 34 - Διαφορά εισοδήματος και υπολογισμός του φόρου αυτής.

1. Η διαφορά που προκύπτει μεταξύ του τεκμαρτού και του συνολικού εισοδήματος κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 30, η οποία προστίθεται στο φορολογητέο εισόδημα, προσδιορίζεται από τη Φορολογική Διοίκηση κατά το ίδιο φορολογικό έτος σύμφωνα με τα οριζόμενα στις επόμενες παραγράφους και φορολογείται:

.....

2. Η Φορολογική Διοίκηση κατά τον προσδιορισμό της διαφοράς της προηγούμενης παραγράφου υποχρεούται να λάβει υπόψη τα αναγραφόμενα στη δήλωση χρηματικά ποσά, τα οποία αποδεικνύονται από νόμιμα παραστατικά στοιχεία. Ο φορολογούμενος φέρει το βάρος της απόδειξης για τα ποσά που ιδίως είναι:

.....
ε) Δάνεια, τα οποία έχουν ληφθεί και αποδεικνύονται με έγγραφα στοιχεία που φέρουν βέβαιη ημερομηνία.....,
στ)»

Επειδή, στο με Αρ.Πρωτ. ΔΕΑΦ Α 1107303 ΕΞ 2021/02-12-2021 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της Γ.Γ.Δ.Ε. με θέμα « Εφαρμογή των διατάξεων της περίπτωσης στ' του άρθρου 32 του ν. 4172/2013(Α' 167) » αναφέρεται:

«Αναφορικά με το θέμα της δαπάνης της τοκοχρεωλυτικής απόσβεσης δανείων και πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής (τεκμήριο), σας γνωρίζουμε τα κατωτέρω:

1. Με τις διατάξεις του άρθρου 32 του ΚΦΕ (Δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων) προσδιορίζονται τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλονται από τον φορολογούμενο, τη σύζυγό του και τα εξαρτώμενα μέλη του για απόκτηση περιουσιακών στοιχείων και λαμβάνονται υπόψη για τον προσδιορισμό του ετήσιου εισοδήματος. Μεταξύ αυτών των ποσών περιλαμβάνονται και αυτά που καταβλήθηκαν για την απόσβεση δανείων ή πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής. Στο ποσό της δαπάνης αυτής περιλαμβάνεται και το ποσό των οικείων τόκων, στους οποίους περιλαμβάνονται και οι τυχόν τόκοι υπερημερίας (στ' περίπτωση).
2. Επιπροσθέτως, με την ΠΟΛ. 1076/2015 εγκύκλιο διευκρινίστηκε ότι η απόσβεση δανείων και πιστώσεων οποιασδήποτε μορφής θεωρείται δαπάνη απόκτησης που βαρύνει τον λήπτη του δανείου. Σε κάθε περίπτωση εξετάζεται το γεγονός του ποιος πραγματικά καταβάλλει τα σχετικά ποσά.
3. Σύμφωνα με πάγια θέση της Φορολογικής Διοίκησης ειδικά ως προς τα επιχειρηματικά δάνεια, οι καταβληθείσες δόσεις επιχειρηματικών δανείων που έχουν καταχωρηθεί στα λογιστικά αρχεία των ατομικών επιχειρήσεων και αφορούν σε δανειακές συμβάσεις που συνήψαν τα εν λόγω πρόσωπα για επιχειρηματικούς σκοπούς, δεν αποτελούν δαπάνη απόκτησης περιουσιακών στοιχείων κατά τις διατάξεις του άρθρου 32 (περίπτωση στ' της παρ. 1 του άρθρου αυτού) και συνακόλουθα δεν αναγράφονται στους κωδικούς 727-728 του Πίνακα 5 του εντύπου Ε1 (Α. 1118/2021 Απόφαση).
4. Επίσης, με την παρ. 19, του άρθρου 5, της ΠΟΛ. 1088/15 Απόφασης, , ορίστηκε ότι για την αναγραφή στη δήλωση της ετήσιας δαπάνης που καταβάλλεται για την απόσβεση δανείων (στεγαστικών - προσωπικών δανείων) ή πιστώσεων, απαιτείται βεβαίωση του δανειοδότη για το συνολικό ετήσιο ποσό των τοκοχρεωλυτικών δόσεων που καταβλήθηκαν μέσα στο οικείο φορολογικό έτος.
5. Εξάλλου, στο φυλλάδιο οδηγιών συμπλήρωσης των φορολογικών δηλώσεων (έντυπο Ε1) και συγκεκριμένα για την συμπλήρωση των κωδικών 727 -728 του Πίνακα 5 αναγράφεται ότι στις περιπτώσεις που η Φορολογική Διοίκηση έχει ηλεκτρονική πληροφόρηση για τα ποσά που καταβλήθηκαν για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση δανείων δύναται να εμφανίζεται μήνυμα στους φορολογούμενους που να τους καθοδηγεί για τη συμπλήρωση των ποσών. Σε κάθε περίπτωση ο φορολογούμενος συμπληρώνει το πραγματικά καταβαλλόμενο ποσό και προσκομίζει τα προβλεπόμενα έγγραφα στις φορολογικές αρχές αν αυτά ζητηθούν ή αν υποβάλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος με επιφύλαξη.
6. Συνεπώς, με βάση τα πραγματικά περιστατικά και τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά, εξετάζεται κατά περίπτωση αν πρόκειται για επιχειρηματικά δάνεια. Ομοίως πρέπει να εξετάζεται ποιο είναι το πραγματικά καταβληθέν ποσό και ποιος ο πραγματικά καταβάλλων. Την αρμοδιότητα για την παραλαβή των απαιτούμενων δικαιολογητικών, τον έλεγχο των πραγματικών περιστατικών, δηλαδή ποιος κατέβαλε τις δόσεις, τι ποσό καταβλήθηκε, αν πρόκειται για στεγαστικό ή επιχειρηματικό δάνειο κλπ, την έχουν οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ., οι οποίες είναι οι μόνες υπηρεσίες που είναι σε θέση να εξετάζουν όλα τα δεδομένα των χορηγούμενων δανείων, να αποφαινούνται κατά περίπτωση για τον χαρακτηρισμό αυτών ή για το ποιος φορολογούμενος βαρύνεται με το τεκμήριο της καταβολής τοκοχρεολυσίων και με ποιο ποσό.
7. Περαιτέρω, τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, μέσω της ΠΟΛ. 1033/2014 Απόφασης, όπως αυτή τροποποιήθηκε με την ΠΟΛ. 1054/2015 Απόφαση, έχουν την υποχρέωση να αποστέλλουν πληροφορίες για τα χρηματικά ποσά που πραγματικά καταβάλλουν οι πελάτες τους για την τοκοχρεωλυτική απόσβεση

δανείων, με σαφή διαχωρισμό αν αφορούν σε στεγαστικό ή καταναλωτικό ή άλλο δάνειο. Τις πληροφορίες αυτές τις χρησιμοποιεί η Φορολογική Διοίκηση για τη διενέργεια διασταυρώσεων. Με την ένδειξη «άλλο» λαμβάνονται ηλεκτρονικά οι καταβολές που έχουν πραγματοποιηθεί για επιχειρηματικά δάνεια, ωστόσο για τον χαρακτηρισμό αυτό οι Δ.Ο.Υ. έχουν την αρμοδιότητα να κρίνουν διαφορετικά σύμφωνα με τα πραγματικά περιστατικά.

8. Η υπηρεσία μας, για τις φορολογικές δηλώσεις του φορολογικού έτους 2020, έχει δεχτεί πολλά γραπτά και προφορικά ερωτήματα για την ορθή συμπλήρωση των κωδικών 727728, δηλαδή των κωδικών που αφορούν στο τεκμήριο της τοκοχρεολυτικής απόσβεσης δανείων και πιστώσεων. Κάποια από αυτά τα ερωτήματα αφορούν σε περιπτώσεις που έχει αποσταλεί λανθασμένο ηλεκτρονικό αρχείο από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ωστόσο κατόπιν αίτησης του πελάτη τους χορηγείται έντυπη βεβαίωση με το ορθό ποσό. Κάποια άλλα ερωτήματα αφορούν στον χαρακτηρισμό στεγαστικό/επιχειρηματικό δάνειο, καθόσον η απόσβεση των επιχειρηματικών δανείων δεν προσμετράται στα τεκμήρια και συνακόλουθα δεν αναγράφεται στη δήλωση, ενώ αποστέλλεται από τις τράπεζες. Ακόμη, πολλά ερωτήματα αφορούν στο ποιο πρόσωπο βαρύνεται με το τεκμήριο, στις περιπτώσεις που οι δικαιούχοι του δανείου και οφειλέτες των δόσεων είναι πάνω από ένας φορολογούμενος ή όταν υπάρχει εγγυητής ή όταν ο λήπτης του δανείου δεν ταυτίζεται με τον πραγματικά καταβάλλοντα τις τοκοχρεωλυτικές δόσεις. Διαφορές και διαφωνίες επίσης διαπιστώθηκαν και σε κάποια δάνεια των οποίων ενώ η τοκοχρεωλυτική απόσβεσή τους έχει μειωθεί λόγω υπαγωγής στον ν. 3869/2010, εμφανίζεται στο ηλεκτρονικό αρχείο όπως ήταν πριν από τη μείωση, ωστόσο πάλι το ίδρυμα χορηγεί έντυπη βεβαίωση με το ορθό ποσό.

9. Η βασική αρχή για τον χειρισμό όλων των περιπτώσεων αυτών είναι ότι το τεκμήριο της απόσβεσης των δανείων **κρίνεται κατά περίπτωση**, με βάση τα κριτήρια που αναφέρθηκαν πιο πάνω, δηλαδή ποιος πραγματικά καταβάλλει τα ποσά, για ποιον λόγο και ποιο ακριβώς είναι το ύψος αυτών. Ενδεικτικά, διακρίνονται οι εξής συνήθεις περιπτώσεις και δίνονται οδηγίες αντιμετώπισής τους από τις Δ.Ο.Υ.:

.....

- Δάνειο που έχει ληφθεί από φυσικό πρόσωπο και (αποδεδειγμένα) εξοφλείται από τον εγγυητή: Το τεκμήριο βαρύνει τον εγγυητή, ο οποίος είναι αυτός που πραγματικά καταβάλλει τα ποσά των δόσεων. Είναι αδιάφορο αν ο εγγυητής είναι ο γονέας, το τέκνο, συγγενικό πρόσωπο ή κάποιος τρίτος. **Ωστόσο οι Δ.Ο.Υ. εξετάζουν αν όντως έχουν περιληφθεί τα ποσά αυτά στη δήλωση του εγγυητή, όπως αναφέρθηκε και για τις παραπάνω περιπτώσεις.**

10. Ο φορολογούμενος που δεν συμφωνεί με τον χαρακτηρισμό που έχει γίνει για το δάνειό του κατά την ηλεκτρονική αποστολή των αρχείων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα, ή θεωρεί ότι εμφανίζεται λανθασμένα ως υπόχρεος, ή θεωρεί ότι τα ποσοστά που βαρύνουν τον κάθε συνοφειλέτη του δανείου είναι διαφορετικά, ή θεωρεί ότι έχει γίνει λάθος το καταβληθέν ποσό κλπ, έχει τη δυνατότητα καταρχήν να απευθυνθεί στο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα που έστειλε τα στοιχεία για λογαριασμό του, προκειμένου να γίνει διόρθωση στο υποβληθέν ηλεκτρονικό αρχείο, ή έστω, εναλλακτικά, να του χορηγηθεί έντυπη βεβαίωση. Η βεβαίωση της τράπεζας, ή οποιοδήποτε άλλο πρόσφορο μέσο που αποδεικνύει τους ισχυρισμούς του φορολογούμενου, προσκομίζεται ή αποστέλλεται στη Δ.Ο.Υ., η οποία έχει την αρμοδιότητα του ελέγχου των δικαιολογητικών, της οριστικοποίησης της δήλωσης και της ορθής εκκαθάρισής της.

11.Λαμβάνοντας υπόψη όλα τα ανωτέρω, παρακαλούνται οι αρμόδιες Δ.Ο.Υ., εξετάζοντας τα προσκομιζόμενα δικαιολογητικά και κρίνοντας για κάθε περίπτωση ξεχωριστά, να διενεργούν τις εκκαθαρίσεις των δηλώσεων που περιλαμβάνουν τέτοια ποσά.

12.Τέλος, σας γνωρίζουμε ότι οι διατάξεις περί υπαγωγής στη φορολογία δωρεών εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Δ/νσης Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου και Περιουσιολογίου και η παρούσα αφορά αποκλειστικά στην εφαρμογή των διατάξεων περί τεκμηρίων.»

Επειδή, η προσφεύγουσα δεν προσκόμισε τη σύμβαση του επίμαχου δανείου από το οποίο να προκύπτει ο ισχυρισμός της ότι ο τέως σύζυγός της είναι εγγυητής του.

Επειδή, δεν δηλώθηκε από την προσφεύγουσα στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του κρινόμενου φορολογικού έτους 2020 το ποσό των 32.000,00ευρώ που αφορά το επικαλούμενου με ημερομηνία σύνταξης 10-02-2020 ιδιωτικό συμφωνητικό δανείου μεταξύ της ίδιας και του τέως συζύγου της, παρά το γεγονός ότι δεν έχει χαρτοσημανθεί.

Επειδή, στην κρινόμενη περίπτωση, σύμφωνα με το ως άνω αναφερόμενο έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογικής Διοίκησης της ΓΓΔΕ, ο ισχυρισμός της προσφεύγουσας περί μερικής εξόφλησης του επίμαχου δανείου κατά το ποσό των 32.000,00 ευρώ από τον τέως σύζυγό της ως εγγυητής του, γίνεται αποδεκτός προσκομίζοντας στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, προκειμένου να αποφανθεί για τον χαρακτηρισμό αυτού και για το ποιος φορολογούμενος βαρύνεται με το τεκμήριο της καταβολής τοκοχρεολυσίων και με ποιο ποσό.

Επειδή, παρέλκει ως αλυσιτελής η έρευνα των λοιπών ισχυρισμών της προσφεύγουσας.

Αποφασίζουμε

Την αποδοχή της με αριθμό πρωτοκόλλου/16-11-2021 ενδικοφανούς προσφυγής της, με Α.Φ.Μ., και τη διενέργεια, από το Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ νέας εκκαθάρισης της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2020, σύμφωνα με το ανωτέρω σκεπτικό.

Εντελλόμεθα όπως αρμόδιο όργανο κοινοποιήσει με τη νόμιμη διαδικασία την παρούσα απόφαση στον υπόχρεο.

Ακριβές Αντίγραφο

**Η Υπάλληλος του Τμήματος
Διοικητικής Υποστήριξης**

**ΜΕ ΕΝΤΟΛΗ ΤΟΥ ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΟΥ ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΕΠΙΛΥΣΗΣ ΔΙΑΦΟΡΩΝ
Η ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ
ΕΠΑΝΕΞΕΤΑΣΗΣ Α5**

ΕΛΠΙΔΑ ΝΙΝΟΥ

Σ η μ ε ί ω σ η : Κατά της απόφασης αυτής επιτρέπεται η άσκηση προσφυγής ενώπιον των αρμόδιων Διοικητικών Δικαστηρίων εντός τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίησή της.